

■ ...sokan mások között balkezes volt Julius Caesar, Jeanne d'Arc, Newton, Napóleon, Beethoven, Nietzsche, Gandhi, Marie Curie, Chaplin és Jimi Hendrix is.

■ ...idén száz éve, hogy Móricz Zsigmond 1911-ben telket vásárolt Leányfalun. „1912-ben kis házat építettek rá, melyet évről évre bővítettek, évtizedek múlva érte el mai formáját” – ismerteti a Móricz Zsigmond, hely- és irodalomtörténeti gyűjtemény honlapja. Az író 1936 karácsonyán ide is költözött. Itt érte a végzetes kimenetelű agyvérzés 1942 augusztusában, innen szállíttatta be a család a budapesti kórházba. Itt írta műveinek jelentős részét, itt szerkesztette a *Nyugatot* és a *Kelet Népét*, innen írta leveleit a kor jeles íróihoz, költőihez, itt látta vendégül a hazai, esetenként a külföldi irodalom jeles képviselőit.

■ ...1912. április 14-én a jéghegynek ütközött Titanic katasztrófájakor a brit Carpathia hajó tudott a mentésben részt venni. Ennek a Fiume és New York között közlekedő, a kivándorlókat szállító hajónak dr. Lengyel Árpád (1886–1940) budapesti fül-orr-gégész volt az egyik hajóorvosa. 705 embert vettek fel a Carpathia fedélzetére és részesítettek orvosi ellátásban. Lengyel doktor a Budapesti Orvosi Kamarában 1912. május 17-én tartott felolvasást a tragédiáról. Soha többet nem ült hajóra (a *Budai Polgár* cikke alapján).

■ ...a 40-es évek elejéről származó „Budapest Székesfőváros utcáinak uttiirányító zsebkönyve és szakmai cimtára” kötetben a „Klinkák” között néhány rendes, leíró névvel szerepel (Szemklinika, Bőr- és Nemikórtani Klinika stb.), de több a vezető professzor neve szerint: Ádám Klinika (a mai Szent István Kórházban), Bakay Klinika, Burger Klinika (a mai II. sz. Szülészeti Klinika), Herczog Klinika (a mai I. sz. Belgyógyászati Klinika), Verebély Klinika.

■ ...1947. november 20-án házasodott össze a mai királyné, II. Erzsébet és Fülöp herceg, aki ebben az évben töltötte be 90. évét. A házasságkötés előtt utóbbi még nem volt brit állampolgár, sőt az ortodox vallásúak közé tartozott. A frigyre lépés előtt áttért az anglikán vallásra, és lemondott görög állampolgárságáról.

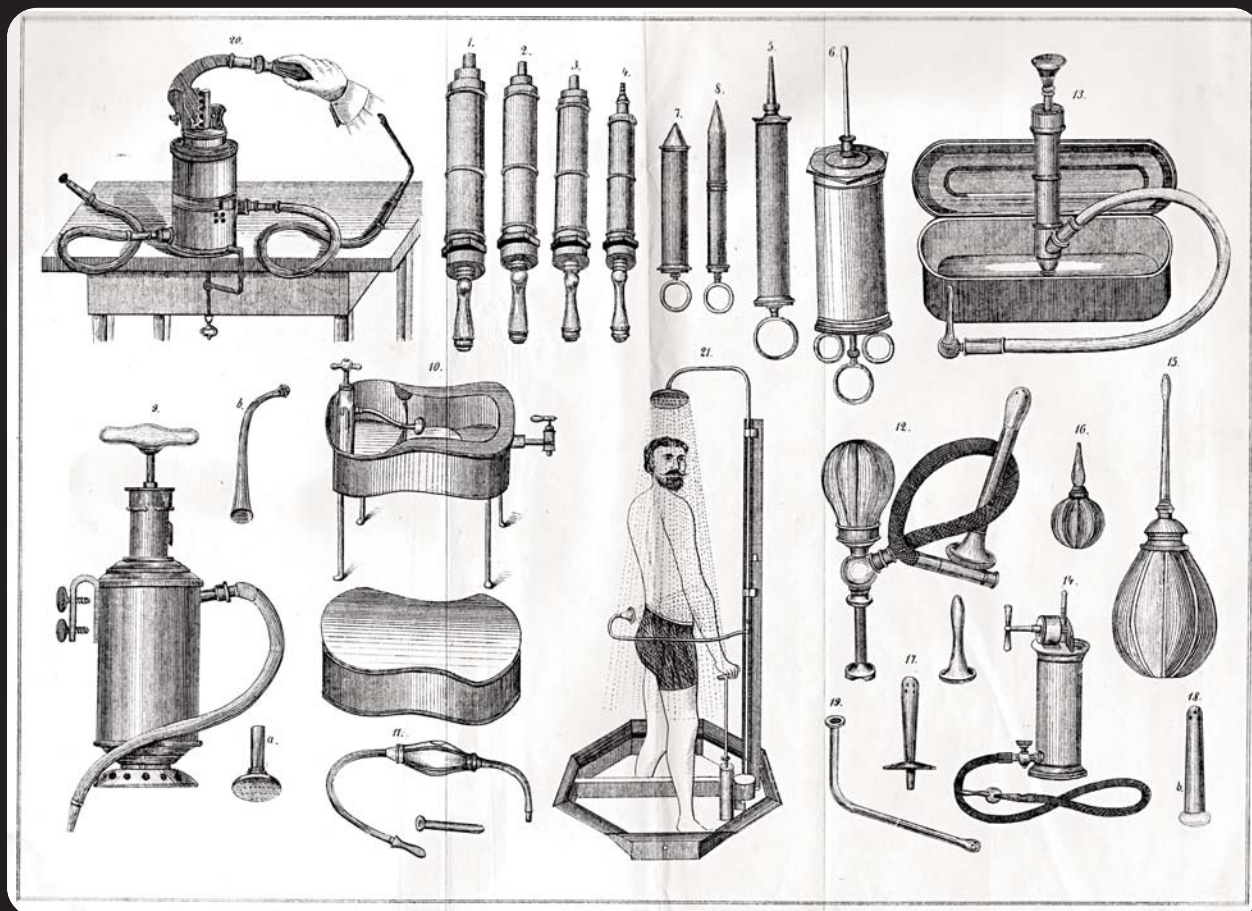
■ ...Varró Vince professor emeritus – sokak tanára Szegeden a belgyógyászati klinikán – október 13-án tölti be 90. évét. Nagyon szép és meghatározó, de kiérdemelt dolog, hogy tanítványai *MEGEMLEKEZÉS. A 90 éves Varró Vince egyetemi tanárt köszöntik munkatársai* címmel jelentettek meg egy kötetet Szegeden a tiszteletére.

■ ...fényes idei díjkollekcióját újabb kitüntetéssel egészítheti ki Colin Firth, akit ezúttal filmbeli „leánya”, vagyis a brit uralkodó részesített rangos elismerésben. Az 50 éves brit színész, aki az idén az Oscar-díjat, valamint a Brit Film- és Televíziós Művészeti Akadémia (BAFTA) fődíját is átvehette *A király beszéde* című filmdráma főszereplőjeként nyújtott alakításáért, az általa megszemélyesített, néhai VI. György király elsőszülött gyermeke, a 85 esztendő II. Erzsébet királynő elé járulhatott a Brit Birodalom Rendjének parancsnoki fokozatáért. Ez arra jogosítja fel, hogy névjegyén feltüntethesse a CBE címet a neve mellett (mti).

■ ...ez év július 4-én került – életében először – a férfi egyesben a tenisz világranglista élére Novak Djokovic, 24 éves szerb fiatalember, noha a háttérben jelentős egészségügyi problémával küzd vagy küzdött. Sajtóközlések szerint 2010 januárjában, verseny közben lett először rosszul, ki kellett rohannia a mosdóba. Kivizsgálása megállapította, hogy gluténszenzitív enteropátiában szenved (vajon volt vékonybél-biopszia is?). Ez a betegség nagyobb kihívás volt a teniszszőnek és családjának, mint másoknak, lévén, hogy a szülők pizzériát üzemeltettek, s fiuk igencsak sokat fogyasztott addig a tésztaféléből. Szerb dietetikus vette kezelésbe Djokovicot. Étrendjét a halfélék uralják, s természetesen gabonaeredetű terméket egyáltalán nem fogyaszt. 3 kg-ot fogyott, és teniszkarrierje egyenesen felfelé kezdett ívelni. Zsinórban 43 mérkőzésen nem talált legyőzőre.

Hagyományteremtés? Mivel az elmúlt évben volt először Gyulai Reumatológiai Fórum, és ebben az évben június 16–18. között is sorra került kellő sikerrel – immár Fórum2 elnevezéssel – talán erről van szó.

G. B.

Fecskendők és önklistélyozásra alkalmas szerkezetek Fischer Péter 1864-es katalógusából

Balra fent kézi működtetésű hüvelyöblítő szerkezet, alatta ugyanerre, illetve végbéltisztításra szolgáló réztartály, fent klistélyok és tripper kezelésére szolgáló fecskendők láthatók, alattuk pedig ugyancsak nemi betegségek ülő helyzetben végzett kezelésére alkalmas szerkezetek. Középen hordozható és megfelelő helyen gyorsan, könnyen összeállítható tusolóállványt kínál a katalógus az úri nagyközönségnek. Említésre érdemes még a jobbra fent megismerhető, tetszetős tokban elhelyezett, hordozható tripperspicni (Tripper-Spritze).

Forrás: Fischer Péter: *Preis-Courant mit 800 Abbildungen*. Pesth, Fischer, Große Nussbaum-Gasse 5., 1864, XXII. tábla.

DR. MAGYAR LÁSZLÓ ANDRÁS